

Høringsnotat

Udkast til revideret bekendtgørelse om økologiske fødevarer og økologisk akvakultur m.v.

Bekendtgørelsen blev i udkast sendt i ekstern høring den 17. september 2021 med frist for afgivelse af høringssvar den 17. oktober 2021.

Fødevarestyrelsen har modtaget høringssvar fra 7 høringsparter. Følgende 5 høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse:

De Samvirkende Købmænd (DSK), Økologisk Landsforening (ØL), Dansk Erhverv (DE), COOP og Landbrug & Fødevarer (L&F).

Følgende høringsparter har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelse: Forbrugerrådet Tænk og Dansk Industri.

Høringssvarene har berørt følgende punkter:

- 1) Anmeldelse, herunder
 - a. Central anmeldelse
 - b. Anmeldelse af ændringer af aktiviteter
 - c. Påbegyndelse af aktiviteter
- 2) Tilfælde hvor der ikke skal ske anmeldelse, herunder bl.a.
 - a. Bagatelgrænse
 - b. Omregning mellem Euro og danske kroner
- 3) Regnskabskrav, detailbutikker som forhandler uindpakkede økologiske produkter, herunder
 - a. Bagatelgrænse for indpakkede økologiske produkter
 - i. Dokumentation for at butikken holder sig under bagatelgrænsen
 - ii. Register over uindpakkede økologiske produkter
- 4) Definitioner (endelig forbruger, uindpakket/indpakket økologisk produkt, færdigpakket fødevare)
- 5) Andre bemærkninger, herunder
 - a. Kontrolattester til toldmyndighederne
 - b. Kontrol af leverandører
 - c. Dispensationsmulighed
 - d. Kontrolmyndighedernes adgang til dokumentation
 - e. Tilladelse til brug og ikke-økologiske ingredienser

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Fødevarestyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises til Høringsportalen.

Bemærkninger til udkastet:

Ad 1) Anmeldelse

Anmeldelse af flere enheder fra central enhed

DSK

DSK forventer, at der skal anmeldes et ikke uvæsentligt antal af detailvirksomheder inden for samme kæde/organisation. Derfor ønsker DSK, at det bliver muligt for en organisation, f.eks. et kædekontor, en kvalitetsafdeling eller brancheorganisation, der repræsenterer detailvirksomhederne, at indsende en samlet anmeldelse. Dette til trods for, at der kan være tale om selvstændige detailvirksomheder med individuelle CVR-numre.

DSK forventer desuden, at beskrivelsen af økologiaktiviteter i detailbutikker i Branchekode for supermarkeder kan benyttes i forhold til de krav, der stilles om brug af Fødevarestyrelsens digitale formular ved anmeldelse.

DE

I § 5, stk. 1, fremgår det, at erhvervsdrivende skal anmelde deres aktiviteter til Fødevarestyrelsen med henblik på at blive økologicertificeret. For at lette de administrative byrder for både Fødevarestyrelsen og de erhvervsdrivende foreslår DE, at det for kædevirksomheder bliver muligt, at hovedkontoret kan anmelde aktiviteten for alle kædens butikker på én gang. Det vil betyde, at Fødevarestyrelsen i visse tilfælde vil modtage en samlet anmeldelse fra kæden på vegne af alle dens butikker i stedet for f.eks. 500 individuelle anmeldelser.

Coop

Kapitel 3, § 7: Som det blev omtalt på sidste økologialogmøde, har COOP et ønske om at kunne indsende en fælles anmeldelse om økologicertificering på kædeniveau samt en fælles økologirapport. Økologi-rapporten kunne med fordel udarbejdes på brancheniveau og blot tilrettes de enkelte detailkæder. Begrundelsen er den store opgave det vil være, hvis hver enkelt butik skal indsende en separat ansøgning samt udarbejde en økologirapport.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Hver enkelt detailbutik skal økologicertificeres, dvs. hver detailbutik skal have en specifik økologirapport (til udfyldelse), som vi planlægger at indarbejde som automatisk svar via anmeldelsesløsningen på Fødevarestyrelsens hjemmeside. Fødevarestyrelsen vil se på, om der kan skabes mulighed for at anmelde flere enheder på én gang, jf. at bekendtgørelsen giver mulighed for dispensation fra § 11 om, at virksomheder skal anvende den digitale anmeldelsesløsning.

Vedr. Anmeldelse af ændringer af aktiviteter (§10, stk. 2)

DSK

DSK er uenig i den foreslåede ændring, da virksomhederne har brug for en frist for, hvornår virksomheder kan forvente, at godkendelse meddeles. De foreslår derfor, at stk. 2 ikke ændres.

DSK foreslår desuden, at Fødevarestyrelsen præciserer økologivejledningen vedr. hvilke forhold/aktiviteter, der skal anmeldes.

Coop

Kapitel 4, §10, stk. 2: Det bør præciseres, hvilken tidsfrist Fødevarestyrelsen skal overholde i forhold til at godkende ændringer beskrevet i økologirapporten, da det ikke længere er muligt at starte op 4 uger efter, at Fødevarestyrelsen har modtaget ændringerne. En rimelig frist kunne være 4 uger i forhold til foregående praksis, såfremt Fødevarestyrelsen ikke har brug for yderligere information.

L&F

I forhold til afventning af den endelige økologirapport før certificerede økologiaktiviteter kan påbegyndes jf. § 7, stk. 6, opfordrer L&F til, at det, evt. i en supplerende vejledning, gøres klart hvor længe en virksomhed må forvente at afvente den endelige sagsbehandling af rapporten.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Tidspunktet for påbegyndelsen af de pågældende aktiviteter afhænger af de konkrete indsendte procedurer og deres behandling. Det vil ikke være retvisende, men snarere giver uhensigtsmæssige forventninger, at indsætte en 4 ugers frist i bekendtgørelsen. Hidtil har det også været således, at 4 ugers fristen i den nugældende bekendtgørelse alene fandt anvendelse, hvis Fødevarestyrelsen ikke forinden anmodede om yderligere information eller dokumentation. Det var i praksis oftest tilfældet, hvorfor 4-ugersfristen blev suspenderet.

Beskrivelsen af enheden eller lokalerne ved anmeldelse (§7, stk. 2)

DSK

DSK forventer, at "beskrivelse af enheden eller lokalerne" er tilstrækkeligt opfyldt med en generel beskrivelse af økologiaktiviteter i detailbutikker. Dette tænkes gjort i Branchekode for supermarkeder.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, fremgår det, at "Beskrivelsen skal udformes efter Fødevarestyrelsens anvisning og optages i økologirapporten." Derfor kan beskrivelsen ikke alene stå i en branchekode.

Påbegyndelse af aktiviteter, der skal certificeres (§7, stk. 6)

DSK

Mange detailbutikker markedsfører og sælger allerede økologiske varer. Det er dog nyt, at nogle af dem skal registreres. DSK forventer derfor, at butikkerne kan fortsætte uændret, indtil det er blevet afklaret hvilke butikker, der skal registreres, og Fødevarestyrelsen har meddelt den endelige økologirapport.

DE

I § 7, stk. 6, fremgår det, at de aktiviteter, der skal certificeres, først kan påbegyndes, når endelig økologirapport er meddelt af Fødevarestyrelsen til den erhvervsdrivende. Første gang alle detailvirksomheder skal certificeres, ser DE dog slet ikke dette som

muligt i praksis. DE mener derfor, at der er brug for en undtagelse til kravet i § 7, stk. 6, således at virksomheder der i dag markedsfører økologiske fødevarer, kan fortsætte med dette efter den 1. januar 2022 uden pause, selvom de endnu ikke har modtaget en økologirapport fra Fødevarestyrelsen. Ellers risikeres det at store mængder fødevarer skal kasseres, og forbrugerne ikke kan købe økologi i en periode.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen vil sikre en pragmatisk gennemførelse af forordningen - og bekendtgørelsen - sådan at den eksisterende handel med uindpakkede økologiske fødevarer ikke stoppes pr. 1. januar 2022. Detailvirksomheder, der i dag lovligt markedsfører uindpakkede økologiske fødevarer, kommer derfor til at kunne fortsætte med dette uden pause efter 1. januar 2022.

Ad. 2) Tilfælde, hvor der ikke skal ske anmeldelse

Undtagelse fra anmeldelse (§ 5, stk. 4)

DSK

Detailvirksomheder undtages fra anmeldelsespligten, hvis salget af uindpakkede økologiske fødevarer "ikke overstiger 5000 kg. pr. år eller ikke udgør en årlig omsætning på mere end 20.000 Euro".

DSK læser teksten i udkastet således, at det ikke forventes, at virksomhederne til enhver tid kan dokumentere dette, men at virksomhederne vurderer aktiviteten ved den løbende/årige revision af egenkontrollen.

Coop

Kapitel 3, § 5, stk. 4: Der mangler en præcisering af, om man skal kunne dokumentere, at man ikke sælger økologiske ikke færdigpakkede varer over bagatelgrænsen, og såfremt man skal dokumentere dette, hvilken dokumentation kræves der? Hvis dette krav bliver aktuelt/for omfattende, vil det fortsat være nødvendigt med store ændringer af COOP's nuværende set up og derved skabe nye krav til blandt andet it-systemer.

ØL

ØL foreslår, at det indskrives i bekendtgørelsen, at bevisførelsen angående bagatelgrænsen ikke må blive vendt om, så detailvirksomheden eller virksomheden bag gårdsalg skal bevise, at man holder sig under bagatelgrænsen. Hvis man skal opbygge systemerne til at holde egenkontrol uanset, hvor mange uindpakkede fødevarer, man indkøber og sælger, vil selv helt små erhvervsdrivende med salg af fødevarer skulle bruge mange ressourcer på opsætning af systemer og egenkontrol. Det vil være meget uhensigtsmæssigt, fordi det vil medføre en omfangsrig og besværlig bureaukratisering, der kan få de erhvervsdrivende til at stoppe med salg af økologiske

fødevarer. Det bør indskrives, at data om balance i forhold til indkøb og salg af uindpakkede fødevarer er tilstrækkeligt som bevis for salg af fødevarer i forbindelse med en stikprøvekontrol.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Det er virksomhedens eget ansvar at overholde reglerne. Virksomheden skal selv holde styr på og kunne dokumentere, hvornår de skal anmelde økologiaktiviteter. Dette er på linje med andre lovgivningsområder.

Fødevarestyrelsen vil foretage stikprøvevis kontrol af detailbutikker, hvis salg er under bagatelgrænsen. I praksis betyder dette, at detailbutikken skal kunne godtgøre, at deres salg ligger under bagatelgrænsen ved stikprøvekontrollen.

Kravene til balance vedr. ind- og udgående fødevarer for ikke-certificerede virksomheder, vil ikke ændres. Som hidtil skal virksomhederne kunne godtgøre, at det der forhandles som økologisk er økologisk.

Undtagelse fra anmeldelse (§ 5, stk. øvrige)

Coop

Kapitel 3, § 5, stk. 2, 3, 4, 5 og 9: Forslag om at illustrere de omtalte undtagelser i et diagram eller lignende, så det bliver mere overskueligt, hvornår en detailvirksomhed ikke skal anmelde økologiske aktiviteter. COOP anbefaler endvidere, at der gives konkrete eksempler på undtagelser i den kommende vejledning.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen vil se på ovenstående i forbindelse med opdatering af økologivejledningen.

Omregning mellem Euro og danske kroner (§ 5, stk. 4)

DSK

Detailvirksomheder undtages fra anmeldelsespligten, hvis salget af uindpakkede økologiske fødevarer "ikke overstiger 5000 kg. pr. år eller ikke udgør en årlig omsætning på mere end 20.000 Euro".

DSK foreslår, at Fødevarestyrelsen præciserer, enten i bekendtgørelsen eller ved den senere opdatering af økologivejledningen, om man vil benytte et årsgennemsnit af euro-kursen eller dagskursen, når det skal afgøres om en butik er over eller under omsætningsgrænsen. På trods af Danmarks fastkurspolitik til euroen kan 20.000 Euro omregnet til danske kroner have et relativt spænd.

Derudover ønsker DSK at vide, om det vil være tilstrækkeligt at udføre vurderingen 1 gang årligt, eller om det skal ske løbende.

Coop

Kapitel 3, § 5, stk. 4: Hvordan skal man forholde sig til, at den årlige omsætning er opgivet i EUR i forhold til kursændringer, og hvilken kurs skal anvendes?

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen forventer ikke, at det i praksis giver problemer, hvilken kurs der skal anvendes. Der kan i øvrigt ikke ændres ved den fastlagte grænse i økologiforordningen. Fødevarestyrelsen vil i økologivejledningen vejlede detailvirksomhederne om, hvordan de skal forholde sig mht. vurderingen af, om detailvirksomheden kan have overskredet bagatelgrænsen.

Ad. 3) Regnskabskrav, detailbutikker der forhandler uindpakkede økologiske produkter

Opstilling af indkøb af uindpakkede økologiske varer og registrering af tab (bilag 2, afsnit 2.5, punkt 3)

DSK

Fødevarestyrelsen beskriver vedr. opstilling over indkøb og salg:

"Opstillingen skal godtgøre, at der i perioden har været tilstrækkelige mængder økologiske produkter til rådighed for salget, når der tages hensyn til virksomhedens erfaringsbaserede skøn over kassation/salg som konventionelt – virksomheden skal kunne redegøre for dette. Ekstraordinære hændelser, der påvirker denne godtgørelse, f.eks. kassation, tab mv., skal således registreres".

Af ovenstående læser DSK, at formålet med opstillingen er at dokumentere, at der har været tilstrækkelige mængder økologiske produkter til rådighed for salget, så man ikke sælger mere, end man indkøber. Heraf mener DSK, at formålet er opfyldt ved at opstille indkøb og salg og mener ikke, at registrering af tab bidrager til opfyldelse af formålet.

Coop

Bilag 2, afsnit 2.5, punkt 3: Hvis vi fortsat skal sælge økologiske fødevarer i detailhandlen, er det nødvendigt at skabe nogle vilkår også i forhold til dokumentationskrav, som detailhandlen kan opfylde. Hvis dette punkt skal sikre, at der ikke svindles med at sælge konventionelle varer som økologiske varer, foreslår COOP, at man udelukkende ser på om der sælges flere økologiske varer, end der er indkøbt og dermed ser bort fra kassation, tab mv.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen fastholder, at ekstraordinære hændelser skal registreres. Det vil skabe klarhed over større udsving i forholdet mellem indgående og solgte produkter. Eksempelvis skal det registreres, hvis et parti økologiske æbler kasseres pga. råd.

DE

I bilag 2, afsnit 2.5, punkt 3, fremgår det, at der på anmodning fra Fødevarestyrelsen skal udleveres en opstilling over indkøb og salg i en specifik periode af specifikke produkttyper og/eller -grupper. Opstillingen skal vise de samlede indkøbte hhv.

solgte mængder af uindpakkede produkter. Opstillingen skal sikre, at Fødevarestyrelsen kan foretage en let stikprøvekontrol af dokumentationen bag indkøbet hhv. salget på en given dag eller i en given periode.

DE gør opmærksom på, at der for detailbutikker, som er en del af en kæde, ikke nødvendigvis sker indkøb af varer, men i stedet levering af varer fra kædens hovedlager. Når varerne leveres fra kædelageret til butikken, er der ikke batchstyring på dem, i stedet modtager butikken en følgeseddel med varerne, hvor det fremgår, hvor mange kilo af den specifikke vare de har modtaget på en bestemt dato. Efterfølgende sælger butikken varerne (fx frugt) per styk. Det betyder, at der skal ske en omregning af de mængder, som butikken har modtaget, til det antal de sælger. Denne omregning kan butikspersonalet ikke lave, den skal foretages på hovedkontoret, og derfor må dokumentationen også indhentes fra hovedkontoret ved et kontrolbesøg. DE foreslår, at "indkøbte hhv. solgte mængder" ændres til "indgående hhv. solgte mængder".

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen ændrer bilag 2 i overensstemmelse med DE's forslag om ændring til "indgående hhv. solgte mængder".

I praksis vil der normalt ikke være forskel på fremvisning og udlevering. Vi fastholder begrebet "udlevering" i bekendtgørelsen for at give bedre rum for evt. efterfølgende fremsendelse ved behov samt mulighed for at få en kopi af dokumentet fra virksomheden.

Fødevarestyrelsen anerkender, at hovedkontoret kan servicere de enkelte butikker mht. deres overholdelse af økologireglerne.

Coop

Bilag 2, afsnit 2.5, punkt 3: Der er et stort behov for at skabe nogle vilkår, som butikker i detailhandlen kan opfylde. Det vil blive en meget vanskelig opgave, at skulle føre et register samt at holde registeret løbende opdateret med oplysninger om påbegyndt/ophørt forhold for hver enkelt butik. COOP forslår at denne opgave helt bortfalder, eller alternativt kommer til at ligge centralt i indkøbsafdelingen.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen forudsætter, at der er tale om kravet i punkt 4. Registeret er en forudsætning for at kunne anvende den mere simple løsning, hvor alene punkt 1 skal opfyldes. Reglerne er rettet mod den enkelte butik, jf. økologiforordningen, men på kædeniveau kan butikkerne naturligvis serviceres.

Register over uindpakkede produkter (bilag 2, afsnit 2.5, punkt 4)

DSK

For så vidt angår punkt 4 forstår DSK, at formålet med punktet er at afgøre hvilke uindpakkede varer, der kun findes i butikken i økologisk form og kan "nøjes" med at opfylde punkt 1. DSK er dog uforstående over for behovet for, at der skal udarbejdes et ret så detaljeret register med dato for opstart og ophør af salget, samt at opgørelse af økologiske produkttyper, skal ske straks efter ophør.

DSK mener, at formålet er tilstrækkeligt opfyldt ud fra kravet i punkt 1 a: "Det skal desuden ud fra dokumentationen vedr. partiet være muligt at afgøre, om der er tale om uindpakkede produkter". Varerne bliver altså identificeret på anden vis. Derfor foreslår DSK, at Fødevarestyrelsen fjerner kravet om et register fra bekendtgørelsen. Endvidere foreslår DSK, at "dokumentation" ændres til "identifikation", da virksomheden skal kunne identificere de uindpakkede økologiske varer.

Det, at de uindpakkede fødevarer udelukkende findes på økologisk eller konventionel form i detailvirksomheden gør, at DSK er uforstående over for kravet om, at opgørelse skal ske straks efter ophør. Produkterne skal netop kun overholde punkt 1.

DE

I bilag 2, afsnit 2.5, punkt 4, anden del fremgår det, at det er en betingelse, at der føres et register over hvilke uindpakkede produkter, der kun forekommer på økologisk form med dato for, hvornår forholdet er påbegyndt/ophørt. Ved ophør af forholdet skal lagerbeholdningen, i butik og på lager, straks opgøres for den pågældende økologiske produkttype. DE finder sætningen meget svær at forstå. Hvorfor skal lagerbeholdningen opgøres, hvis et uindpakket produkt ikke længere udelukkende forekommer på økologisk form? I dette tilfælde vil det forsimplede regnskabskrav nævnt i første del af punkt 4 bortfalde, og butikken vil derfor overgå til kravet om at dokumentere både indgående og udgående mængder. Som DE forstår sætningen nu, er den irrelevant, da det handler om den situation, hvor betingelsen i første del af punkt 4 ikke er opfyldt.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Det er korrekt, at det forsimplede regnskab bortfalder fra det tidspunkt, hvor detailbutikken introducerer en ikke-færdigpakket konventionel vare af den pågældende produkttype. Det skal kunne dokumenteres, hvor mange indgåede produkter der findes og kan sælges som økologiske samtidigt med de konventionelle, når perioden med de mere omfattende regnskabskrav påbegyndes. Formålet er kontrolmæssigt at kunne opstille en balance mellem indkøbte og solgte varer over en periode med ensartede betingelser og have dokumentation for det. Det vurderes ikke at være tilstrækkeligt, blot at kunne identificere om de udbudte varer er uindpakkede, indpakkede eller færdigpakkede på et givet tidspunkt.

DE

I Bilag 2, afsnit 2.5, punkt 4, tredje del, fremgår det, at det er en betingelse, at produkttypen udseendemæssigt adskiller sig fra produkttyper, som forefindes på uindpakket konventionel form.

DE foreslår, at denne sætning slettes, da den er overflødig og alt for uklar.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

For at sikre størst mulig fleksibilitet fastholdes betingelsen. I modsat fald ville hele kategorien, f.eks. "æbler", skulle overholde betingelsen. Betingelsen betyder, at man f.eks. kan definere "røde æbler" som en produkttype og dermed opnå større fleksibilitet.

DE

I Bilag 2, afsnit 2.5, punkt 4, første del fremgår det, at hvis et uindpakket produkt af en bestemt type kun forefindes på økologisk form, gælder for denne produkttype kun kravet i nr. 1, forudsat at det kan afgøres ud fra dokumentationen vedrørende de modtagne partier, at der er tale om uindpakkede produkter, og forudsat produktet ikke indgår i en gruppe, jf. nr. 2, hvor der indgår produkter af en type, som også forefindes som uindpakket produkt på konventionel form.

DE foreslår, at der efter sætningen "dokumentation vedrørende de modtagne partier" tilføjes, "eller på anden vis godtgøre", da ikke alle butikker får detaljeret partidokumentation på varer modtaget fra deres hovedlager. Butikkerne i visse detailkæder modtager blot en simpel følgeseddel med varerne, hvor det fremgår, hvor mange kilo af en specifik vare, de har modtaget fra deres hovedlager på en bestemt dato. DE mener desuden, at det relevante i forhold til at godtgøre, at et uindpakket produkt af en bestemt type kun forefindes på økologisk form, må være, at der ikke findes en konventionel variant af det pågældende produkt i butikken eller på dens lager.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen vil ændre bilag 2, afsnit 2.5, punkt 4, således at det fremgår tydeligt, at hvis en produkttype kun forhandles som økologisk, eller kun i ikke-færdigpakket stand på økologisk form (dvs. ikke i ikke-færdigpakket stand på konventionel form), så gælder kun kravet i punkt 1. Det er en forudsætning, at det kan afgøres ud fra dokumentationen vedrørende de modtagne partier af den pågældende produkttype, om der er tale om ikke-færdigpakkede produkter, og at den pågældende produkttype ikke indgår i en gruppe, jf. afsnit 2.5.nr. 2, hvor der indgår produkter af en type, som også forefindes som ikke-færdigpakket produkt på konventionel form.

Ad. 4) Definitioner (færdigpakket, uindpakket, indpakket, endelig forbruger)

Definition af endelig forbruger

Coop

Flere steder i bekendtgørelsen er sætningen "til den endelige forbruger" anvendt. Det gælder f.eks. kapitel 3, § 5, stk. 3. COOP ønsker en uddybning af dette i forhold til, hvad det præcist betyder for en detailvirksomhed. Er den endelige forbruger f.eks. også en børnehave, et storkøkken eller fjernsalg

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Med hensyn til salg til storkøkkener henvises der til § 5, stk. 5.

I øvrigt forstås ved "den endelige forbruger" definitionen i fødevareforordningens (178/2002) art. 3, nr. 18. Dvs. den endelige forbruger af en fødevare, som ikke anvender varen som led i operationer eller aktiviteter i forbindelse med en fødevarevirksomhed.

Definition af uindpakket fødevare

DSK

DSK mener, at det er altafgørende for butikkernes implementering af de nye regelkrav, at bekendtgørelsen bliver suppleret med en definition af uindpakkede fødevarer og foreslår følgende definition af uindpakket økologisk fødevarer: En fødevarer, der ikke er mærket af en økologicerteret virksomhed med økologi-logo og kontrolkode på enten bakke, pose, film, folie, tape, elastik m.v. eller direkte på varen i form af label, klistermærke eller stempel/prægning.

DE

I bekendtgørelsen er der ikke fastlagt nogen definition af "uindpakkede produkter". For at minimere de administrative konsekvenser ved det nye krav om økologikontrol i detailhandlen, og øge muligheden for at visse mindre butikker kan undtages helt, opfordrer DE til, at "uindpakkede produkter" defineres som produkter, der ikke enkeltvis kan identificeres som økologiske, dvs. produkter i løssalg, som hverken er pakket ind i plastik, pap og lign., produkter som ikke er samlet i bundt med fx et bånd eller bånderole omkring, og produkter, som ikke på anden vis er markeret som værende økologiske, fx via individuelle klistermærker eller lasermærkning af overfladen.

ØL

ØL mener, at der mangler en klar definition af, hvad uindpakket præcis hentyder til. Logisk må det forstås som fødevarer i løssalg uden individuel mærkning, men definitionen bør som minimum indskrives i vejledningen til bekendtgørelsen.

Coop

Kapitel 3, § 5, stk. 4: Der mangler en klar og tydelig definition af "uindpakkede fødevarer" i kapitel 1, § 2.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

FVST vil indsætte fortolkningen af, hvad der defineres som en indpakket/uindpakket fødevarer i økologivejledningen. Vi vil udvide begrebet så meget vi kan, inden for de fortolkningsmæssige rammer af økologiforordningen.

Fødevarestyrelsen administrerer undtagelsesordningen med udgangspunkt i en formålsfortolkning; dvs. med udgangspunkt i, at følgende økologiske produkter/fødevarer kan betragtes som indpakkede:

- *Færdigpakkede fødevarer*
- *Produkter, som på en emballage, der samler flere produkter i en salgsenhed (fx porrer samlet m. mavebælte eller krydderurter samlet i åbent "kræmmerhus"), er mærket af en økologicerteret virksomhed med de oplysninger som kræves for færdigpakkede fødevarer i økologiforordningen.*
- *Produkter/fødevarer, som er individuelt mærket som økologiske (på mavebælter, "film", stickers, laser-print e.l.) af en økologicerteret virksomhed.*

Vedr. Definition af færdigpakket fødevarer (§2)

ØL

ØL bakker op om tilføjelsen af § 5 stk. 3-4, i bekendtgørelsen som tilsiger, at detailvirksomheder er undtaget fra at melde markedsføring eller opbevaring af økologiske fødevarer, hvis de sælger færdigpakkede økologiske fødevarer eller sælger under en bagatelgrænse 5000 kg/omsætter for 20.000 EUR årligt af uindpakkede fødevarer.

Med hensyn til undtagelsen for uindpakkede fødevarer er der dog stor risiko for, at langt de fleste detailvirksomheder/butikker overstiger bagatelgrænsen for uindpakkede fødevarer, hvis ikke en mærkningsordning for økologiske fødevarer i løssalg medfører, at netop denne fødevaregruppe defineres som færdigpakkede. På den baggrund støtter Økologisk Landsforening ligeledes op om tilføjelsen af § 2, stk. 7, der tilsiger, at en fødevare med en individuel mærkning med de i økologireglerne krævede oplysninger beregnet til den endelige forbruger defineres som en færdigpakket fødevare.

DSK

Definitionen af færdigpakket i henhold til økologireglerne, er et af de emner, der har været drøftet indgående i det ovenfor nævnte dialogforum, da det har afgørende betydning for, hvilke virksomheder der skal økologificeres og dermed pålægges yderligere administrativ byrde på trods af, at sortimentet er uændret.

I drøftelserne af definitionen, har DSK af Fødevarestyrelsen fået den klare opfattelse, at alene det, at varen er mærket med økologimærke og kontrolkodennummer, f.eks. ved klistermærke på et æble, label på en melon eller mærke på bakken/formen med en muffin eller et rugbrød, gør at den økologisk vare betragtes som færdigpakket, og at det ikke udløser krav om mærkning med de obligatoriske mærkningsoplysninger, som 1169/2011 ellers kræver.

Når DSK læser den indsatte definition i § 2, stk. 7, kan de ikke af teksten udlede dette. Definitionen henviser til "de i økologireglerne krævede oplysninger beregnet til den endelige forbruger".

Fødevarestyrelsens bemærkninger

§ 2, stk. 7, henviser til definitionen af færdigpakket i fødevareinformationsforordningen, og henvisningen til økologiforordningen er blot supplerende. Der er i praksis ingen ændring i forhold til den nugældende bekendtgørelse men en redaktionel ændring. Henvisningen til at fødevaren skal være mærket med de i økologireglerne krævede oplysninger beregnet til den endelige forbruger er indsat i definitionen i den kommende bekendtgørelse, så denne betingelse ikke skal gentages i de enkelte bestemmelser, hver gang begrebet "færdigpakket fødevare" anvendes (som det er tilfældet i den nugældende bekendtgørelse). Ændring skal gøre bekendtgørelsesteksten nemmere at læse.

Vi opererer med tre begreber – færdigpakket fødevare og indpakket/uindpakket økologisk fødevare. Definitionen af "færdigpakket fødevare" følger definitionen i fødevareinformationsforordningen. Fødevarestyrelsen vil definere "indpakket" og dermed også "uindpakket" økologisk fødevare i økologivejledningen. Det er de sidstnævnte to begreber, der er interessante i forbindelse med undtagelsen i bekendtgørelsens § 5, stk. 3 og 4, og som har været drøftet i dialoggruppen.

Ad. 5) Øvrige bemærkninger

Kontrolattester til toldmyndighederne (§24, stk. 1)

DSK

DSK forventer, at § 24, stk. 1, ændres medio 2022, når kravet om den originale kontrolattest bortfalder.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen har tilpasset § 24 til ændringerne i EU-reglerne, der fastlægger at kontrolattesten senest pr. 1. juli 2022 skal udstedes med et digitalt E-segl. Den juridiske gyldighed vil derfor alene ligge på den digitale version af kontrolattesten som ligger i TRACES. Derved vil der ikke være behov for en papirversion af kontrolattesten, bortset fra force majeure tilfælde, hvor TRACES systemet er utilgængeligt.

Tilpasningen er sket i et nyt stk. 6 til § 24.

Kontrol af leverandører (§26)

DSK

DSK bemærker, at bekendtgørelsesudkastet lægger op til, at kontrol af leverandører skal ske "med en frekvens, der løbende skal fastlægges og dokumenteres ud fra en risikovurdering, dog mindst én gang hvert kalenderår".

DSK undrer sig over, hvorfor Fødevarestyrelsen har indført dette udvidede krav vedr. kontrol af leverandører. Det er DSK's opfattelse af en frekvens på mindst én gang hvert kalenderår er tilstrækkelig. En øget kontrolfrekvens og/eller krav om en dokumenteret risikovurdering for en fastlagte frekvens, vil betyde ekstra og unødige administrative byrder for virksomhederne.

Hvis Fødevarestyrelsen alligevel vælger at fastholde teksten, har DSK brug for, at Fødevarestyrelsen uddyber, hvad der bør ligge til grund for denne risikovurdering.

DE

DE mener ikke, at man kan lave en risikovurdering af, om en leverandør vil miste sit økologicerifikat, endnu sværere bliver det at dokumentere dette, og foreslår derfor at sætningen "der løbende skal fastlægges og dokumenteres ud fra en risikovurdering" slettes, således at kravet forbliver det samme som tidligere, netop at den erhvervsdrivende mindst én gang om året skal kontrollere, at leverandøren er økologicerificeret.

Coop

Kapitel 13, § 26, stk. 1: At udarbejde en risikovurdering for hver enkelt leverandør af økologiske varer vil være en tung byrde og vil være så godt som umuligt, at kunne risikovurdere hvem som evt. vil stå til at miste sin økologi certificering. Desuden vurderer COOP, at det er noget som sker yderst sjældent. Vi forslår, derfor at dette krav fjernes helt fra detailhandlen, og blot fastholder tidligere krav om kontrol mindst en gang årligt.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Økologiforordningens art. 35, stk. 6, lyder: "Erhvervsdrivende skal kontrollere certifikater tilhørende de erhvervsdrivende, som er deres leverandører." Det betyder, at kravet i princippet til enhver tid er gældende. Vi er derfor gået tilbage til den oprindelige ordlyd i bekendtgørelsen, således at der sikres en minimumskontrolfrekvens. Betydningen af bestemmelsen i økologiforordningen vil i stedet blive tydeliggjort i vejledningen om økologiske fødevarer.

Økologiforordningen vil fortsat kræve en løbende risikovurdering. Dvs. at der f.eks. skal foretages en vurdering, når der viser sig at være svigt blandt leverandørerne, herunder særlige leverandørgrupper.

Dispensation (§28)

DSK

Bekendtgørelsens § 28 giver Fødevarestyrelsen mulighed for, "når forholdene taler derfor", at meddele dispensation fra § 6, stk. 1, for så vidt angår bilag 2 om regnskabskrav. DSK ser frem til dialog med Fødevarestyrelsen om, hvilke forhold der gør sig gældende, med henblik på at meddele dispensation for de detailbutikker, hvis eneste økologiaktivitet er markedsføring og salg af økologiske varer.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen har ikke umiddelbart forventninger om yderligere at dispensere fra regnskabskravene for detailbutikker. Beskrivelsen i bilag 2, punkt 2.5 i bekendtgørelsen er udtømmende.

COOP

COOP ønsker kapitel 3, § 5, stk. 1, nr. 2 præciseret, da de er i tvivl om, hvad der menes med punktet. COOP spørger til om punktet handler om transport af økologiske fødevarer.

L&F

I forhold til § 5, stk. 2, bør det overvejes, om dispensationen gælder for varer sendt til den endelige forbruger, eller om modtageren bør ændres til "den endelige modtager", for at imødekomme leverancer til forarbejdningsvirksomheder.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Hovedreglen er, at opbevaring af økologiske produkter skal økologicertificeres. Ud fra en formålsfortolkning kan der dog undtages i det sidste led til den endelige forbruger, f.eks. når en pakke med økologiske varer ligger til afhentning i en pakkeboks eller et posthus. Punktet handler således ikke om transport, men markedsføring og opbevaring.

Kontrolmyndighedernes adgang til dokumentation ved ikke-økologicertificerede butikker (Kapitel 14)

DE

I § 27, stk. 1, fremgår det, at erhvervsdrivende der ikke er økologicertificeret, men er underlagt almindelig kontrol, på forlangende af Fødevarestyrelsen skal udlevere dokumentation om køb og salg af økologiske fødevarer m.v. til og fra økologicertificerede erhvervsdrivende. DE mener, at kravet er for vidtgående, da den enkelte detailhandelsbutik ikke nødvendigvis ligger inde med denne form for dokumentation, da det i visse kæder håndteres på hovedkontoret. DE foreslår derfor, at "på forlangende" ændres til "fremskaffes inden for rimelig tid, fx 24 timer".

Derudover forstår DE ikke brugen af ordet "udlevere". Tager Fødevarestyrelsen dokumentationen med sig, når de forlader virksomheden, eller er det noget som den erhvervsdrivende skal fremvise? Hvis det er det sidstnævnte, der menes, foreslår DE at ordet "udlevere", rettes konsekvent i hele bekendtgørelsen til "fremvise".

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Vi følger generel praksis i Fødevarestyrelsen, hvorefter der vil blive stillet rimelige vilkår i forhold til udlevering af dokumentation mv.

I praksis vil der normalt ikke være forskel på fremvisning og udlevering, men vi fastholder "udlevering" for dermed at give bedre rum for evt. efterfølgende fremsendelse ved behov samt mulighed for at få en kopi af dokumentet fra virksomheden.

Tilladelse til brug af ikke-økologiske landbrugsingredienser

L&F

I forhold til § 9 bør det overvejes, om det skal fremgå, at de ikke-økologiske ingredienser af landbrugsoprindelse, der allerede er opført i forordningen, kan anvendes uden forudgående ansøgning.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen indsætter en henvisning til art. 25 i økologiforordningen, så det er klart, at det kun er de ingredienser, der ikke allerede er opført i forordningen, der skal ansøges om tilladelse til.